

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 018297 16 Увп
Бања Лука, 15.12.2016. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу судија овог суда Смиљане Мрше предсједника вијећа, Страхине Турковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз учешће Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби БОРС, ... Б.Л., заступана по М.С., предсједнику борачке организације (у даљем тексту: тужилац), против Одлуке о допуни Одлуке о додјели статуса удружења од јавног интереса Владе Републике Српске број 04/1-012-2-100/16 од 21.1.2016. године, у предмету додјеле статуса удружења од јавног интереса, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање рјешења Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 018297 16 У од 14.3.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 15.12.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова поступка у износу од 1053,00 КМ.

Образложење

Побијаним рјешењем одбачена је тужба уз образложење да оспореним актом није повријеђен интерес тужиоца, нити је тим актом одлучивано о правима и обавезама тужиоца па да су испуњени услови из члана 22. тачка 3. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС) за одбацивање тужбе.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање побијаног рјешења (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава његову законитост из основа садржаног у одредби члана 35. став 2. ЗУС. Наводи да је неправилан став нижестепеног суда да оспореним актом није повријеђен правни интерес тужиоца, јер тужилац има интерес да остане једино удружење са статусом удружења од јавног интереса с обзиром да за свој рад добија средства из буџета, па давање другим удружењима статуса удружења од јавног интереса, тужиоцу се директно умањује износ средстава које добија за финансирање свога рада. Доношењем оспореног акта повријеђена је одредба члана 13. став 1. Закона о удружењима и фондацијама („Сл. гласник РС“ број 52/1 и 42/05, у даљем тексту: Закон), којом је прописано да у одређеној области, из члана 2. овог закона, може се утврдити статус удружења од јавног интереса за једно удружење, а одлуком која се побија тужбом додијељен је статус удружења од јавног интереса Удружењу грађана В. РС, што упућује на закључак да је том одлуком, супротно члану 13. Закона, додијељен статус удружења од јавног интереса за два удружења из области очувања традиција одбрамбено-отаџбинског рата и заштите права припадника ВРС. Повреду прописа о поступку налази у томе да је нижестепени суд, ако је сматрао да тужба не садржи све елементе прописане чланом 18. ЗУС, требао исту вратити на уређење у смислу члана 21. тог закона; да је у оквиру начела материјалне истине из члана 8. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП),

требао да утврди све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења. Предлаже да се захтјев уважи, побијано рјешење укине и предмет врати на поновни поступак, а да се тужиоцу надокнаде трошкови поступка у износу од 1.053,00 КМ.

Тужена у одговору на захтјев истиче да су наводи подносиоца захтјева неосновани. Позива се на одредбу члана 8. а) Закона, којом је прописано да удружење може стећи статус удружења од јавног интереса ако његово дјеловање превазилази интересе његових чланова и ако је намијењено интересу јавности, а статус удружења од јавног интереса утврђује Влада Републике Српске на приједлог Министарства ... уз претходно мишљење надлежног министарства по основу историјског, културолошког, мултиетничког, територијалног принципа и социјално -хуманитарног принципа. На основу законског овлашћења, Влада Републике Српске донијела је Уредбу о поступку за додјелу и престанак статуса удружења од јавног интереса („Сл. гласник РС“ број 71/05, 65/07, 98/13, 24/15 и 32/16, у даљем тексту: Уредба), којом је прописала поступак за додјелу и престанак статуса удружења од јавног интереса као и начин помоћи у финансирању рада удружењима од јавног интереса. Одлуком о додјели статуса удружења од јавног интереса од 22.9.2006. године, статус удружења од јавног интереса, између осталих, стекла је и БОРС, затим допуном одлуке од 4.11.2010. године статус је стекло још осам удружења, те допуном одлуке од 21.01.2016. године овај статус је стекло, између осталих, и удружење В. РС тако да статус удружења од јавног интереса има 29 удружења грађана, па наведеним одлукама није повријеђено право, нити интерес тужиоца. Нетачна је тврдња тужиоца да је оспореном одлуком њему умањен износ средстава које добија за финансирање свога рада, јер овом и претходним одлукама није одлучивано о висини финансијске помоћи које Влада обезбјеђује за рад удружења од јавног интереса. Такође се, не може сматрати искључивим право тужиоца да он једини има право да чува и баштини историјску улогу одбрамбено-отаџбинског рата у стварању РС јер је одредбом члана 3. Закона регулисано да удружења и фондације самостално одређују своје циљеве и дјелатности у складу са Уставом и законом. Предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев и побијано рјешење по одредбама члана 39. ЗУС, затим одговор тужене стране, као и цјелокупне списе овог управног спора, а и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Одредбом члана 2. став 1. ЗУС прописано је да право покретања управног спора има физичко и правно лице ако сматра да му је управним актом повријеђено неко право или непосредни лични интерес заснован на закону.

На основу одредбе члана 7. став 1. ЗУС, управни спор се може водити само против коначног управног акта, а управни акт, у смислу овог закона јесте акт којим надлежни орган из члана 4. овог закона рјешава о извјесном праву или обавези, односно непосредном личном интересу физичких и правних лица или других странака у каквој управној ствари. Под појмом интерес заснован на закону подразумијева се промјена субјективне правне ситуације тужиоца до које долази посредно, рјешавањем о праву и обавези друге странке у вишестраначким управним стварима.

Међутим, да би неки правни акт имао карактер управног акта, у смислу одредбе члана 7. став 2. ЗУС, мора се радити о појединачном управном акту, а под појединачним управним актом подразумијева се акт који садржи или ствара појединачну правну

ситуацију (норму). Заправо, треба да се ради о акту који се односи на тачно одређени правни субјект и да се њиме рјешава у одређеном (конкретном) случају о извјесном праву или обавези једног или више правних субјеката.

У конкретном случају није одлучивано о праву и обавези тужиоца, нити је доношењем оспорене одлуке дошло до промјене субјективне правне ситуације тужиоца коју је он имао до доношења те одлуке, јер тужилац није ни учествовао у поступку доношења оспорене одлуке.

У овом случају Влада је, наконведеног поступка по објављеном јавном конкурс, одлучивала о признавању статуса удружења од јавног интереса, удружењима грађана која су се пријавила на тај јавни конкурс и након којег је Комисија за провођење јавног конкурса сачинила Ранг листу од 15 удружења грађана, па је Влада оспореном одлуком признала статус за још 8 удружења грађана, између осталих, и удружењу грађана В. РС.

Тужилац није ни учествовао у поступку по објављеном конкурс, па нема својство странке из члана 38. ЗОУП, из којих разлога није ни легитимисан за подношење тужбе у управном спору.

Полазећи од наведеног тужбу је требало одбацити као поднесу од неовлашћеног лица позивом на одредбу члана 22. тачка 1. ЗУС, али како је суд тужбу правилно одбацио, али из других разлога, то само из тих разлога, побијано рјешење не чини незаконитим.

Из наведених разлога остали приговори захтјева нису од утицаја на рјешење ове правне ствари.

Код таквог стања ствари, по оцјени овог суда, побијаним рјешењем нису учињене повреде поступка из одредбе члана 35. став 2. ЗУС па се захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату, одбијен као неоснован.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић